

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвет ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости, віра не возьмеш, бо руске ма серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. па. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Політичні заяви сего- і тогобіч Литави.

(X) В Молодій Болеславі (в Чехах) і в Ясберелі (в Угорщині) відбули ся в неділю політичні збори, на котрих висловлено важні заяви. Ческі проводирі др. Скарда і др. Крамарж заповіли дальшу обструкцію в державній раді, а гр. Апоні, проголошений своїми противниками, яко мертвий чоловік, розвивав у Ясберелі нову програму національну.

Для ческого сойму, котрий ві вторник почав літню сесию, се, що говорено в Мол. Болеславі, зовсім нічого доброго не віщує. Вправді при сій нагоді не доторкувано там зовсім соймової сесії, але при сій звязи, яка є між німецькою обструкцією в Празі а ческою у Відні, не обійде ся без конечного впливу молодоческих заяв на постанови Німців. Аргументи і мотиви виточувані ческими проводирами про їх політику в державній раді, є лише повторенєм добре відомих справ і сеї ціни, якої они домагають ся для залишеня обструкції — се є заведене ческої мови у внутрішнім урядованю і засновани ческого університету в Моравії.

Цікавий є осуд, який видав др. Скарда про молодоческу політику в останних роках. Др. Скарда голова молодоческого виконуючого комітету, що недавно був якось відсунув ся на бік, а тепер знов обняв провід політичний, признає, що молодочехи нарobili в політиці чимало похибок. В політичoo корисних хвилях ставили они великі домаганя, вимагали більше, як їм давали, а наостанку не дістали нічого. В некорисних політичних хвилях стають они раз байдужними, то знов лютими і в своїм роздратованю заподівають більше шкоди, як би се могла нанести їм їх безуспішність. Др. Скарда признав також, що одиноким спасенєм для Чехів є національне порозумінє, але мимо того заявляє ся він за обструкцію, а др. Крамарж намагає ся пояснити сю суперечність. Він уважає д-ра Кербера головним противником ческих домагань, прихильником абсолютної влади і числить на се, що витривалість Чехів приневольить д-ра Кербера подбати про урухмленє державної ради, бо кріпкий рішучий нарід довше видержить всякий застій, як держава. Він числить отже на свіжого духа ческої опозиції і на витривалість та вірує в наконечну побіду.

Нова програма, яку викладав гр. Апоні, не є властиво зовсім новою, а лише в подробицях розширив її. Головною ціллю для него є розвиток національної угорської (читай мадярської) держави, а в звязи з тим домаганє національних реформ на всіх областях адміністрації. В справі війська ставить гр. Апоні далекосяглі вимоги. Окрім угорської зброї і угорських прапорів домагає ся він, щоби угорских офіцерів лише уживано в угорских полках і щоби заведено угорську команду. Своєї особи гр. Апоні на разі не висуває на перед. Їго програма має бути підвалиною для нового опозиційного сторонництва, але він сам не хоче

кермувати сим сторонництвом. Уконституованє кляубу мало послідувати в тих днях, а гр. Апоні не хоче входити до упрани кляубу. Боротьбу з правительством має розпочати нове сторонництво вже підчас найблизшої розправи бюджетової.

Січова справа.

(Лист в справі «Січій» Трильовского).

В «Зорі» Трильовского (ч. 5 з мая с. р.) написано отсе на самім вступі: Поклик до всіх руских «Соколів», Читальників і взагалі до всіх щирих руских Патріотів!

Дня 12. мая с. р. був о. Іван Попель з Довгополя на авденці у намісника галицького графа Потоцкого. Тоді то відозвав ся граф Потоцкий до него: «Кеяже! закладайце собє читальне «Просьвіти», закладайце «Соколуф» — тільки не закладайце «Січи»!

«Дорогі Братя і Сестри! Вірні Сини і Дочки сьв. Руси! Нехай від нияшнього дня стане нашою сьвятою заповідню народною в кождім, безусловно в кождім рускім селі заложити «Січ»!» Кінчить ся статейка та отсим:

«Кожде товариство можна легко переіменити на «Січ». Зіставмо Полякам і їх союзникам Чехам — «Соколів», а ми Русини закладаймо «Січи», товариства, що так дорогі нашому серцю.»

Ревеляція о. Попеля — наколи она правдива — є дуже не на часі і цілком неfortunна. Адже се вода на млин Трильовского!

У мене засновала ся «Січ» якось на двітри неділі перед тим, як розпочала ся нагінка на всі «Січи» в повіті. З рухом тим я симпатизував і симпатизую досі, отже не то, що не сплював єго, але ще і підпомагав, очевидно не в тій інтенції, щоби йти п. Трильовскому на руку тай єго акції підносити. Рух січовий уділив ся моім парохиянам від сусідних Пістиньців і я тішив ся, коли на засновуючі збори прийшло досить Січовиків з сусідних місцевостей і то як-раз таких, де сьвященики москвофіли всіми силами рух січовий поборюють. Най, думаю собі, нарід видить, що не всі «пони» єму ворогами. До двох неділь однаков упало наше товариство, бо, як знаєте, староство розвизало всі «Січи» в повіті. Стаю тепер на роздорожу: з одного боку нагінка гакати польської гніває мене і я би як-раз хотів на злість їй наново товариство воскресити, з другого боку однаков в такій формі, як оно виходить з акції Трильовского — годі! Що ту робити? Не ходить о те, що деякі Січовики справді замість бути козаками в правдивім значіню того слова, зачинають переіменати ся безглуздими ідеями Трильовского на темат індеферентизму релігійного, а то й просто атеїзму — бо се треба поборювати иньшим способом, а не поборюванєм самої ідеї січової — але о те, що такий Трильовский по просту розвиває акцію народну і як той лис чигає на те, щоби використати слабу сторону противника. Чи можлива спілка з таким чоловіком, що, як з повисшої статі виходить, дискредитує «Соколів», а що гірше і читальні «Просьвіти»?

Удаюсь до Вас, Вп. пане редактор з просьбою, чи не моглибисте мене поінформувати, якби то після вказівок статі «Руслана» о «сокольских січах» мож товариство завязати? «Січ» розвизава, рекурсу правдоподобно вносити не

буде ся, а радше будемо приступати до завязуваня наново товариства, та тут би мені як-раз придало ся уміти надати новому товариству ціху «сокольської Січи» і тим способом раз на все відорвати товариство зпід впливу таких Трильовских. Обавляється справді треба, що Трильовский богато читальням «Просьвіти» напакостить і длятого велика шкода, що мнимий висказ гр. Потоцкого до публичної відомости дістав ся.

Іван Рогужинський,
парох в Шешорах.

(Що-до порушеної нами гадки основуваня «сокольских Січій» ухвалено на послідних загальних зборах львівского «Сокола», що товариство на разі не стає займати ся нею, так з огляду на теперішні обставини, як і з сеї причини, що організованєм і веденєм власних філій (які тепер переступили вже число 120-ти) сили товариства є сильно забсорбовані, а в лоні власного товариства лекший провід і уникає ся всяких непорозумінь. — Ред.)

Д О П И С Ь.

З Камінки струмил.

Наше місто після довголітнього сну починає поволі будитись. Причиною того, що наше місто остало під кождим зглядом громадянського життя так далеко позаду иньших навіть менших місточок, мабуть було се, що у нас було брак рускої сьвідомої щирої інтелігенції. В минувших двох літах прийшло до Камінки, можна сьміло сказати, досить нашої щирої інтелігенції, котра таки зараз стала думати про розбудженє життя. І от зараз повстало в нас «Руске Касино», а далі така інституція, як «Руске Товариство задаткове», котре дуже гарно розвиває ся. Далі осів в нашому місті емерит. радник д. Кароль Підляшецкий, котрий отворив руску адвокатску канцелярню. І від тепер починає ся у нас живійше жвте, доказом чого є основанє недавно філії славного товариства «Сокола», котре числить звиш 60 членів.

Молоденьке товариство згуртувало в себе не лиш нашу інтелігенцію, але і більше число молодого міщанства, котре з великим одушевленєм згорнулось до товариства. Як звісно, головою товариства вибрало нашого загально поважаного і любленого патріота б. радника Підляшецкого, котрий не жалує ні трудів, ні заходів, щоб молоде товариство чим скорше розвинулось. Бо треба знати, що від тепер наше товариство «Сокол» стає головним чинником в просьвітно-громадянському житю не лиш в згрупованю коло себе інтелігенції, але й міщанства, котре тут найскорше мож буде осьвідомити.

Першим виступом згаданого товариства є те, що єго члени, а зглядно члени виділу, постарались о салю для себе, в котрій поставили сцену, справили трохи декораций і дали вже в минувшу неділю одно аматорске представленє «Мужики аристократи», народний образець в 2. діях. Перші і найбільші трудности в тім напрямі вже поборені, а тепер піде все вже легко.

Представленє винало для всіх вдоволяючо. Штука була дуже мізерна і слабенька під кождим зглядом, але що представленє вийшло добре, то се заслуга аматорів. Дуже добре відіграли свої ролі: панночка Стефанія Паньківна, яко

